

Felvidéki Szemle.

— EPERJESI LAPOK —

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

— Megjelen minden csütörtökön. —

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhasábos petitorszoros hirdetése 7 kr. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyiltér: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Halottak napján.

Itt vagy ismét «híves, borongó őszi nap»! Az élet fájáról aláhullott, elhervadt levelek borongó őszi napja te, a mely szomorú lelkünket, — mely az elmúlás fájó érzetében, «mint a madár, ki bús, ki rab», annyi szorongással, annyi meghatottsággal van tele, — odavezeted a behorpadt sírok, a düledező fejfák szomorú honába, melynek néma rögei annyi örömlenket, annyi reményeinket takarják örökre!...

Oh milyen szép is vagy te meghatóan szomorú «halottak napja!» Milyen nemes hivatásod az, hogy mindazt a benső visszaemlékezést, a mely egy hosszú év alatt — annak minden napján — mi közöttünk és elköltözöttünk között, azt az édes kapcsolatot a sír fölött is fentartja, mindezt a benső visszaemlékezést különösebb mértékben juttassad kifejezésre!

Valóban nemes és szép dolog ez a kegyeletes visszaemlékezés, melynek nyomán okvetlenül ott fakad szívünkben az önmagunkba-szállás javító érzése is! Nemes és szép dolog ez, s mint ilyen: oly annyira méltó mihozánk, emberekhez, a kik bár sárból vagyunk gyúrva, de egyszersmind napsugárból is!

A mily méltányoló elismeréssel kell tehát kiemelni ennek a szomorúan szép napnak a jelentőségét s a mily mértékben igaz helyessé kell tekinteni azt a valóban nemes szokást, hogy utunk ezen a napon kedves halottaink csendes országába visz, hogy békés lakóhelyeiken: a hervadó sírok felett, új virággal és felgyújtott lángokkal bizonyítsuk kegyeletos visszaemlékezésünk hervadatlan és soha ki nem alvó voltát, — oly annyira méltatlan épen ehhez a nagy naphoz, annak komoly méltóságához és lelkünkhöz szóló mély jelentőségéhez az, hogy ezt a szép és nemes szokást sokban megmetelyezte szinten korunk esztelen divatja s annak igazi benső értékét sokaknál csaknem teljesen megsemmisítvén: azt üres formassággá vagy épen kietlen hivalkodássá, esztelen fényűzéssé alacsonyította le!

Oh csak járjatok végig ezen a napon a

sokat beszélő sírok között! Borongó lelkeikkel mily kevésnél fogtok megállni azzal a gondolattal, hogy az a meggyújtott pár gyertya-láng, a mely ott lobog a gonddal megtisztított és virággal ékített sírhalom oldalán, semmi más, mint egy-egy sugára a benső szeretetnek, a mely az őszinte bánat könnyűjén keresztül rezeg s a melyet a gyászolóknak szive most is érez, szakadatlanul, a meggyászolt édes halott iránt! És mily soknál fogtok megállni azzal a gondolattal, hogy a sírok felett itt lejátszódó pompa semmi más, mint üres hivalkodás! A gazdag díszítések nem egyebek, mint a mindennapi élet piacának idehordott, mit se mondó formáságai!

Ez az, a mi ellen szót kell emelni mindenkinél, a ki nemesen érezni és gondolkozni tud! Ez az, a mitől hidegen, sőt undorral kell elfordulnunk mindnyájunknak, a kik ennek a napnak szép jelentőségét a maga mivoltában felfogni, megérteni és megérezni képesek vagyunk! Ez az, a mi ellen szól a költő is, a mikor lantjának húrjai oly szépen zengik azt, hogy:

El innen el!... vásári láрма,
Fojtó köd... ridég néptömeg.
Mely, mintha vig búcsúra járna,
A sírhalomok közt tévelyeg.
El innen, el... Keressük ott fel
A temető csendes zugát!...

Tudjátok-e, hogy ennek a hivalkodásnak, ennek a fényűzésnek és czéltalan pompának a temetőbe való bevitelének szól tulajdonképpen! Nem a szegény elhúnytaknak, a kinek erre semmi szüksége nincs, a kinek gyászos és fájó emléke ezt nem igényli semmiképp, sőt a kinek gyászos és fájó emlékehez ez a legnagyobb mértékben bántó és méltatlan is, — hanem szól az élőknek, a kik ez által csak tetszelegni, csak feltűnni, csak hivalkodni óhajtának! Tudjátok-e, hogy ennek a hivalkodásnak, fényűzésnek és pompának a temetőbe való bevitelének mit jelent! Azt, hogy ott is, a halottak csendes országában, a melynél szomorúbb bizonyossággal pedig igazán mi sem hirdeti az emberek között az egyenlőséget, ott is csak fentartsuk, csak szaporítsuk, csak szilár-

dítsuk azokat a választófalakat, a melyeket a társadalmi élet előítélete, szűkkeblűsége, önzése és igazságtalansága állított az emberek közé!

Nem! Ettől a törekvéstől legyen örökké ment legalább a temető, a melynek terére más érzéssel, mint igaz fájdalommal és kegyelettel művelt ember ne lépjen soha! Ne vigyen bennünket ezen a napon se más cél oda, mint az a gyöngéd, az az édes élvezet, a mely elhunyt kedveseinkre való visszaemlékezésünk nyomán fakad szívünk legmélyén, mint az az épülés, a mely ez emlékek megújításával lelkünk kincseit gyarapítja!

És ha kedves halottainkra való visszaemlékezésünk arra sarkal, hogy jelentékenyebb költségeket is tegyünk s méginkább, ha körülményeink megengedik azt, hogy az ő emlékeztük megörökítésére nagyobb áldozatokat hozzunk: ennek hozzájuk és mi hozzánk is legméltóbb módja nem a fényűzésnek, a pompának a halottak országába való bevitelében áll, hanem abban, hogy az ő emlékeztük megörökítésére mozdítsunk elő, — minden külső feltűnést kerülve, — nemes emberbaráti czélokat. Enyhítsuk, drága halottaink emlékeztük nevében is, a szegénységet és a nyomort, a mely itt sötétlik körülöttünk! Töröljük le a fájdalom könnyűit! Legyünk gyámoltói, istápolói a gyámoltalanoknak, és általában mozdítsunk elő minden nemes czélt, a mely az embert az emberhez közelebb fűzi, a mely az embert az éghez is inkább felemelni képes! Ott is, a temető szomorú gyászában, a hól minden ügyis a túlvilágra, a földi élet örömeinek, javainak kérlelhetlenül bekövetkező elmúlására kell hogy emlékeztessen, ott is az jusson az eszünkbe szüntelen, hogy igazi emberi életcéljainkat itt ezen a földön kutatván, be kell látnunk, hogy

A túlvilágot kell a földre hozni!
Építeni mennyet emberegyetemből,
Az ember által, — az ember javára!

Legyenek ezek azok a megnyugtató és hozzánk teljesen méltó gondolatok, a melyek bennünket általában mindenkor, de ezen a szomorú, nagy napon különösen, foglalkoztassanak! (—h.)

A „FELVIDÉKI SZEMLE” TÁRCZÁJA.

Halottak estéjén.

— 1898. —

Egy éve még — hogy itt künn jártam
A halottak bús otthonában —
Négyen valánk, ma már csak hárman.

A legesebb bimbóknak hervadottan
Ölünkbe lent, a sírhalomban.
— Hogy' érsz, édes, magad' ottan?

Ah, nem felels, ... de súgja lelkem:
Ott ül virulász te sokkal eszebben,
Örök, virágszó kikeletben.

Kubányi Béla.

A keservek könyvéből.

Szegény szívem mivé lettél!
Hej! pedig te csak szerettél.
Szeretted a magad párdját,
Kicsi félszéd boldogságot.

És most, ime, milyen drva
Lettél te e nagy világba:
Nincsen, a ki vigasztaljon,
Csak egy csöndes, kis sírhalom.

Kimegyek a temetőbe,
Ott van nekem jó helyem.
E világon nyugalmasat
Máshol úgysem lelhetem.

Csak ott, csak ott sírhalmodnál.
Édes, drága gyermekem,
Oh mert érsem, hogy te voltál
S most is te vagy mindenem.

S hulló eszermok halk nevében
Mint ha hangod' hallandám:
«En letenem vigasztald meg
Szegény, édes jó apám!»

Kubányi Béla.

Szomorú utazás.

Éjfélt felé jár az idő!... Komor, csillagtalan sötét éjszaka terjesztette szét holló-szárnyait a messzeségben!... Dübörögve, csattogva zakatol a száguldó gőzparipa. A vasúti kocsi zajjal reszkető ablakain a gyászos éjszaka leskelődik reánk!...

Ketten ülünk a gyéren világított kocsi pamlagán. Kéz-kézben tartva mered ki tekintetünk a sötétbe és lelki szemünkkel se látunk egyebet, mint gyászt, eloszlatatlan gyászt magunk körül!

Átláthatatlan fekete fátyol vonta be egész életünk látóhatárát is! És nincs az öröm napjának egyetlen sugára se, a mely ezen keresztül törhetne s vigaszt küldhetne bánatos lelkünknek!

Ma reggel még gondtalanul láttunk szokott napi munkánkhoz. Nem is sejtettük, hogy az előző éjszaka oly pótolhatatlan veszteséget hozott szívünkre. A déli órákban jött meg a szűk szavú, de így is kifejezhetetlenül sokat mondó távirat, hogy jó atyánk hirtelen meghalt!...

Hozzá, ... hozzá viz mindjárt az első vonat, a melyen elindulhattunk! Hozzá sietünk azonnal, a ki mindenkor annyi örömmel várta jövetelünket, annyira óhajtott látásunkat!...

Oh Isten! Milyen más ez az utazás, mint azok voltak, a melyeket vágyódó gyermeki lelkünk egész örömmel tettünk meg eddig mindenkor! Hol van a szorongó örömmel az az érzete lelkünkben, a mely minden kis pillanatot egy-egy örökkévalóságnak talált, a mely minél közelebb jutottunk célunkhoz: annál távolabb fekvőnek látszott mutatni azt! Hol van az az édes gyönyör, a mely szívünkben annak a gondolatnak a nyomában fakadt, hogy az az áldott áldó kéz, a mely bennünket eddig vezetett az élet útjain, pár

pillanat múltán ismét érinteni fogja homlokunkat s egy simításával elűz arról minden nehéz gondot! Hol van a gyermeki szív kimondhatatlan áhíta, a mely annak a gondolatnak a nyomában kélt, hogy nem-sokára «otthon» leszünk, a drága szülei ház békés, áldott falai között, a mely a legédesebb, leginkább enyhet adó oázis az élet sivatagában!?

Hol vannak szívünkben mindezek az édes, mind-ezek a boldogító érzések!?

Ott, azon a szomorú ravatalon, mely az édes szülei ház feketével bevont nagy termében, gyertyák világától környezetten, most ottan áll s valóban fordulópontját, keserves fordulópontját képezi életünk egész útjának!...

Oh ezt elgondolni is olyan nagyon, de nagyon szomorú! Most, a fájdalom első hevében még csak belátni se vagyunk képesek mindazt, a mit vesztettünk! Most csak vaktában száguld a mi szegény lelkünk is a gyász mérhetlen sötétjében! De majd ha hajnalodni kezd! Majd ha a mindennapi élet gondjai ismét munkára fognak hívni, ha keresni fogjuk a segítő kezet és nem fogjuk azt megtalálni soha többé!... Akkor, akkor fogjuk lassan, de annál súlyosabban és fájdalmasabban feltogni veszteségünket!...

Oh érezzük, hogy még jobban, még melegebben meg kell szorítanunk összefogott kezeinket! Nekünk, a kiknek feladatunk az, hogy a mint minden örömet közösen élvezünk, úgy minden fájdalmat és csapást is megosszunk egymással, nekünk még összességben kell forrasztanunk szíveinket, hogy egymásban és egymásból erőt találhassunk, erőt merithessünk a csapás elviselésére!

Lehúnyjuk szemünket és azért mégis látunk mindent! Felizgatott képzeletünk előtt végig repülnek a hazautazások édes, verőfényes képei! Azok az ezerszer kedves pillanatok, a melyeket ott töltöttünk, a hová most remegő vágyódással sietünk s a melyek egész életünk legdrágább emlékei maradnak úgy, a mint ez a mostani utazás egész életünk legszomorúbb, legfájóbb emléke lesz örökre!... És mindez a verőfény, az

Felvidéki Szemle.

— EPERJESI LAPOK —

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

— Megjelen minden csütörtökön. —

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhasábos petitors egyszeri hirdetése 7 kr. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyilvánt: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Halottak napján.

Itt vagy ismét «híves, borongó őszi nap»! Az élet fájáról aláhullott, elhervadt levelek borongó őszi napja te, a mely szomorú lelkünket, — mely az elmúlás fájó érzetében, «mint a madár, ki bús, ki rab», annyi szorongással, annyi meghatottsággal van tele, — odavezeted a behorpadt sírok, a düledező fejfák szomorú honába, melynek néma rögei annyi örömlenket, annyi reményeinket takarják örökre!..

Óh milyen szép is vagy te meghatóan szomorú «halottak napja!» Milyen nemes hivatásod az, hogy mindazt a benső visszaemlékezést, a mely egy hosszú év alatt — annak minden napján — mi közöttünk és elköltözötteink között, azt az édes kapcsot a sír fölött is fentartja, mindezt a benső visszaemlékezést különösebb mértékben juttassad kifejezésre!

Valóban nemes és szép dolog ez a kegyeletes visszaemlékezés, melynek nyomán okvetlenül ott fakad szívünkben az önmagunkba-szállás javító érzése is! Nemes és szép dolog ez, s mint ilyen: oly annyira méltó mihozzánk, emberekhez, a kik bár sárból vagyunk gyúrva, de egyszersmind napsugárból is!

A mily méltányoló elismeréssel kell tehát kiemelni ennek a szomorúan szép napnak a jelentőségét s a mily mértékben igaz helyességgel kell tekintenünk azt a valóban nemes szokást, hogy utunk ezen a napon kedves halottaink csendes országába visz, hogy békés lakóhelyeiken: a hervadó sírok felett, új virággal és felgyújtott lángokkal bizonyítsuk kegyeletes visszaemlékezésünk hervadatlan és soha ki nem alvó voltát, — oly annyira méltatlan épen ehhez a nagy naphoz, annak komoly méltóságához és lelkünkhöz szóló mély jelentőségéhez az, hogy ezt a szép és nemes szokást sokban megmetelyezte szintén korunk esztelen divatja s annak igazi benső értékét sokaknál csaknem teljesen megsemmisítvén: azt üres formasággá vagy épen kietlen hivatásá, esztelen fényűzéssé alacsonyította le!

Óh csak járjatok végig ezen a napon a

sokat beszélő sírok között! Borongó lelkekkel mily kevésnél fogtok megállani azzal a gondolattal, hogy az a meggyújtott pár gyertya-láng, a mely ott lobog a gonddal megtisztított és virággal ékített sírhalom oldalán, semmi más, mint egy-egy sugára a benső szeretetnek, a mely az őszinte bánat könnyűjén keresztül rezeg s a melyet a gyászolóknak szive most is érez, szakadatlanul, a meggyászolt édes halott iránt! És mily soknál fogtok megállani azzal a gondolattal, hogy a sírok felett itt lejátszódo pompa semmi más, mint üres hivalkodás! A gazdag díszítések nem egyebek, mint a mindennapi élet piacának idehordott, mit se mondó formáságai!

Ez az, a mi ellen szót kell emelnie mindenkinek, a ki nemesen érezni és gondolkozni tud! Ez az, a mitől hidegen, sőt undorral kell elfordulnunk mindnyájunknak, a kik ennek a napnak szép jelentőségét a maga mivoltában felfogni, megérteni és megérezni képesek vagyunk! Ez az, a mi ellen szól a költő is, a mikor lantjának húrjai oly szépen zengik azt, hogy:

El innen el!... vásári lárna,
Fojtó kód... rideg néptömeg,
Mely, mintha vig búcsúra járna,
A sírhalom közt tévelyeg.
El innen, el... Keressük ott fel
A temető csendes zugát!...

Tudjátok-e, hogy ennek a hivalkodásnak, ennek a fényűzésnek és céltalan pompának a temetőbe való bevitele kinek szól tulajdonképpen!? Nem a szegény elhunytak, a kinek erre semmi szüksége nincs, a kinek gyászos és fájó emléke ezt nem igényli semmikép, sőt a kinek gyászos és fájó emlékéhez ez a legnagyobb mértékben bántó és méltatlan is, — hanem szól az élőknek, a kik ez által csak tetszelegni, csak feltűnni, csak hivatkozni óhajtának! Tudjátok-e, hogy ennek a hivalkodásnak, fényűzésnek és pompának a temetőbe való bevitele voltaképpen mit jelent!? Azt, hogy ott is, a halottak csendes országában, a melynél szomorúbb bizonyossággal pedig igazán mi sem hirdeti az emberek között az egyenlőséget, ott is csak fentartsuk, csak szaporítsuk, csak szilár-

dítsuk azokat a választófalakat, a melyeket a társadalmi élet előttele, szűkkeblősége, önzése és igazságtalansága állított az emberek közé!

Nem! Ettől a törekvéstől legyen örökké ment legalább a temető, a melynek terére más érzéssel, mint igaz fájdalommal és kegyelettel művelt ember ne lépjen soha! Ne vigyen bennünket ezen a napon se más cél el, mint az a gyöngéd, az az édes élvezet, a mely elhunytt kedveseinkre való visszaemlékezésünk nyomán fakad szívünk legmélyén, mint az az épülés, a mely ez emlékek megújításával lelkünk kincseit gyarapítja!

És ha kedves halottainkra való visszaemlékezésünk arra sarkal, hogy jelentékenyebb költségeket is tegyünk s méginkább, ha körülményeink megengedik azt, hogy az ő emlékeztük megörökítésére nagyobb áldozatokat hozzunk: ennek hozzájok és mi hozzánk is legméltóbb módja nem a fényűzésnek, a pompának a halottak országába való bevételében áll, hanem abban, hogy az ő emlékeztük megörökítésére mozdítsunk elő, — minden külső feltűnést kerülve, — nemes emberbaráti célokat. Enyhítsük, drága halottaink emlékeztének nevében is, a szegénységet és a nyomort, a mely itt sötétlik körülöttünk! Töröljük le a fájdalom könnyűit! Legyünk gyámoltól, istápolói a gyámoltalanoknak, és általában mozdítsunk elő minden nemes célt, a mely az embert az emberhez közelebb fűzi, a mely az embert az éghez is inkább felemelni képes! Ott is, a temető szomorú gyászában, a hól minden ügyis a túlvilágra, a földi élet örömeinek, javainak kérlelhetlenül bekövetkező elmúlására kell hogy emlékeztessen, ott is az jusson az eszünkbe szüntelen, hogy igazi emberi életcéljainkat itt ezen a földön kutatván, be kell látnunk, hogy

A túlvilágot kell a földre hozni!
Építeni mennyet emberegyetemből,
Az ember által, — az ember javára!

Legyenek ezek azok a megnyugtató és hozzánk teljesen méltó gondolatok, a melyek bennünket általában mindenkor, de ezen a szomorú, nagy napon különösen, foglalkoztassanak! (—h.)

A „FELVIDÉKI SZEMLE” TÁRCZÁJA.

Halottak estéjén.

— 1898. —

Egy éve még — hogy itt künn jártam
A halottak bús otthonában —
Négyen valánk, ma már csak hárman.

A legesebb bimbóknak hervadottan
Ölünkbe lent, a sírhalomban.
— Hogy' érsed, édes, magad' ottan?

Ah, nem felels, ... de sügja lelkem:
Ott ül virulás te sokkal eszebben,
Örök, virágszó kikeletben.

Kubányi Béla.

A keservek könyvéből.

Szegény szívem mivé lettél!
Hej! pedig te csak szeretél.
Szeretted a magad páriját,
Kicsi féssked boldogságot.

És most, ime, milyen árva
Lettél te e nagy világba!
Nincsen, a ki vigasztaljon,
Csak egy csöndes, kis sírhalom.

Kimegyek a temetőbe,
Ott van nekem jó helyem.
E világon nyugalmasat
Máshol úgysem lelhetem.

Csak ott, csak ott sírhalmodnál.
Édes, drága gyermekem,
Oh mert érsem, hogy te voltál
S most is te vagy mindenem.

S hulló szirmok halk neszében
Mint ha hangod' hallandám:
«En letenem vigasztalád meg
Szegény, édes jó apám!»

Kubányi Béla.

Szomorú utazás.

Ejféli felé jár az idő!... Komor, csillagtalan sötét éjszaka terjesztette szét holló-szárnyait a messzeségben!... Dübörögve, csattogva zakatol a száguldó gőzparipa. A vasúti kocsi zajjal reszkető ablakain a gyászos éjszaka leskelődik reánk!...

Ketten ülünk a gyéren világított kocsipamlagán. Kéz-kézben tartva mered ki tekintetünk a sötétbe és lelki szemekkel se látunk egyebet, mint gyászt, eloszlatatlan gyászt magunk körül!

Átláthatatlan fekete fátyol vonta be egész életünk látóhatárát is! És nincs az öröm napjának egyetlen sugára se, a mely ezen keresztül törhetne s vigaszt küldhetne bánatos lelkünknek!

Ma reggel még gondtalanul láttunk szokott napi munkánkhoz. Nem is sejtettük, hogy az előző éjszaka oly pótolhatatlan veszteséget hozott szívünkre. A déli órákban jött meg a szűk szavú, de így is kifejezhetetlenül sokat mondó távirat, hogy jó atyánk hirtelen meghalt!...

Hozzá, ... hozzá visz mindjárt az első vonat, a melyen elindultunk! Hozzá sietünk azonnal, a ki mindenkor annyi örömmel várta jövetelünket, annyira óhajtotta látásunkat!...

Óh Isten! Milyen más ez az utazás, mint azok voltak, a melyeket vágyódó gyermeki lelkünk egész örömmel tettünk meg eddig mindenkor! Hol van a szorongó örömmel az az érzete lelkünkben, a mely minden kis pillanatot egy-egy örökkévalóságnak talált, a mely minél közelebb jutottunk célunkhoz: annál távolabb fekvőnek látszott mutatni azt! Hol van az az édes gyönyör, a mely szívünkben annak a gondolatnak a nyomában fakadt, hogy az az áldott áldó kéz, a mely bennünket eddig vezetett az élet útjain, pár

pillanat múltán ismét érinteni fogja homlokunkat s egy simításával elűz arról minden nehéz gondot! Hol van a gyermeki szív kimondhatatlan áhítata, a mely annak a gondolatnak a nyomában kelt, hogy nem-sokára «otthon» leszünk, a drága szülei ház békés, áldott falai között, a mely a legédesebb, leginkább enyhet adó oázis az élet sivatagában!?

Hol vannak szívünkben mindezek az édes, mind-ezek a boldogító érzések!?

Ott, azon a szomorú ravatalon, mely az édes szülei ház feketével bevont nagy termében, gyertyák világától környezetten, most ottan áll s valóban fordulópontját, keserves fordulópontját képezi életünk egész útjának!...

Óh ezt elgondolni is olyan nagyon, de nagyon szomorú! Most, a fájdalom első hevében még csak belátni se vagyunk képesek mindazt, a mit vesztettünk! Most csak vaktában száguld a mi szegény lelkünk is a gyász mérhetlen sötétjében! De majd ha hajnalodni kezd! Majd ha a mindennapi élet gondjai ismét munkára fognak hívni, ha keresni fogjuk a segítő kezet és nem fogjuk azt megtalálni soha többé!... Akkor, akkor fogjuk lassan, de annál súlyosabban és fájdalmasabban feltogni veszteségünket!...

Óh érezzük, hogy még jobban, még melegebben meg kell szorítanunk összefogott kezeinket! Nekünk, a kiknek feladatunk az, hogy a mint minden örömet közösen élvezzünk, úgy minden fájdalmat és csapást is megosszunk egymással, nekünk még összességben kell forrasztanunk szíveinket, hogy egymásban és egymásból erőt találhassunk, erőt merithessünk a csapás elviselésére!

Lehunyjuk szemünket és azért mégis látunk mindent! Felzigatott képzeletünk előtt végig repülnek a hazautazások édes, verőfényes képei! Azok az ezerszer kedves pillanatok, a melyeket ott töltöttünk, a hová most remegő vágyódással sietünk s a melyek egész életünk legdrágább emlékei maradnak úgy, a mint ez a mostani utazás egész életünk legszomorúbb, legfájóbb emléke lesz örökre!... És mindez a verőfény, az

Levél a fővárosból.

Budapest, 1898. október 21-én.

Valóban boldogok szép fővárosunk lakói! Alig van a hazafiú, művészi, tudományos érzésnek, illetve előrehaladásnak lélekemelő ünnepe, a mely nem a szép, ezüstös folyó egyik vagy másik partján elterülő metropolisban játszódik le. Igazán szíve hazánknak a mi szép Budapestünk; szíve, lelke, központi idegrendszere a magyar haza hatalmas szervezetének. Ennek a szervezetnek bármelyik tagjában, bármelyik részében kisebb-nagyobb hullámokat vert életfolyamat a szív felé irányul s mindaz, mi a szervezet életműködését kedvezően vagy kedvezőtlenül befolyásolja, a szív fájdalmas, avagy örömteljes dobogásában adatik hírül a nagy világnak. Viszont azonban, valamint a szív működése az egész szervezet életnyilvánulásának kifejezője, azonképen a főváros is méltán képviseli s fejezi ki az egész szervezetnek, a nemes ambícióitól duzzadó magyar nemzetnek gondolkodását, egész lelki világát.

A mai napon is az egész magyar nemzetnek kegyeletteljes gyászát, a múlt dicső királyá iránt való elismerést róvta le az egész nemzetet képviselő főváros, a mikor hollós Mátyásnak Főnixként új életre kelt fenséges budai dómjában, III. Béla magyar király s neje antiochiai Anna porladozó csontjait helyezték fenségeseen s meghálálhatatlanul nemesen gondolkodó utóda: imádott Királyunk áldozatkészége folytán, örök pihenőre...

E ritka gyászünnepe szürke őszi napján lebbentünk fel hazánk dicső történetének nehéz fátyolát s tekintünk vissza — s legalább ez által rójuk le tartozó kegyeletünk adóját — egy több mint hét századdal ezelőtt letűnt romantikus korra s ennek a korszaknak a mai napon temetett dicső alakjaira.

A honalapító Árpád nemzetsége 21 királyt adott hazánknak. Három századon keresztül, tehát 1301-ig — eltekintve két, nem Árpád-házi királytól, u. m. Pétertől és Aba Sámuelről — huszonegy Árpád-sarjadék ült Magyarország királyi trónján. Közöttük a tizenegyedik volt III. Béla, ki 1173-tól 1196-ig uralkodott. A huszonegy nemzeti uralkodó között a királyi nemes tulajdonok legkiválóbbjait többen tündököltették Európa színpadán.

S valóban, úgy tűnik föl előttünk az államalapító Árpád-ház története, mint a már-már feledésbe ment múltunk egyik legmegragzóbb, legrokonszenvesebb tragédiája. Egyik a porba omlott Európa homlokán tombol, másik földönfutó életét (Salamon) a néprege szerint késő aggságig terjedő remete-életmóddal váltja meg, hogy megtörött, megkínzott lelke nyugodalmat találjon. Egyik — a többi közül fejfel kimagasló — a harci vitéséget zavartalan harmoniába egyesíti a hittel, a buzgó vallásossággal, másik a tudomány, harmadik a nemzeti belbéké, függetlenség s magas műveltség nivójára emeli honát és népét. Ez utóbbi volt III. Béla.

Kétségtelen, hogy a magyar csak III. Béla huszonhárom éves, dicső uralkodása által vált teljesen a többi európai műveltebb nemzetekhez hasonlóvá. Az ő s művelt nejeinek, — kit most vele együtt hantol el az utókor kegyelete, — nemkülönben francia származású második nejeinek érdeme az, hogy őseink nomád allurjeiket mindinkább levetkezve, a bennök szunnyadó nemes tulajdonságok s ritka nemzetségnek adott fényes szellemi javak kiműveléséhez láttak.

III. Béla a kelet-római birodalom fővárosában, Byzancban nőtt fel, hol Mánuel görög császár udvarában: egyrészt mint II. Géza magyar király ifjabbik fiának, illetve a két uralkodó között való béke biztosítékának, másrészt pedig, mint a görög császár leendő vejeinek s a császári trón várományosának tekintett. Byzanc volt akkoriban az, a mi ma Páris. A tudomány, a művészet s általában a műveltség, de másrészt az erkölcsiség legfőbb képviselője. Itt nőtt fel a

örömmek és boldogságnak lehúnyt szemekben is feltűnő ez a sugára, csak arra való most, hogy annál sötétebbé, annál sugártalanabbá tegye a jelent!...

A vonat zakatolása egyszerre felrész álmódosásainkból s megriadunk! Úgy tetszik, mintha a koporsóra hulló rögök tompa dübörgését hallanánk!...

Kint hideg szél kezd sivitani! Mintha távoli sirás, zokogás töltene be az egész mindenséget!...

És a sivitó szél szárait és szárait szórja szerteszt a madzonn tündöklő szikráinak, a melyek jobbra-balra hosszú, el-elűnő fénylő vonalakként repülnek messzire. Mint egy csillogó káprázat, úgy tűnik elénk a látomány, mely csak arra való, hogy a bennünket körülvevő mérhetlen sötétséget annál fokozottabbá tegye!...

Oh te szomorú utazás!... Jelképezője vagy az ember egész életének!...

Sötétség vesz körül bennünket is az élet útján való előhaladásunkban! Tudásunk fogyatékos volta, érenyeink velünk született gyarlósága, embertársaink önzése és a megélhetésért folytatott lázas küzdelme mind csak arra való, hogy ezt a bennünket körülövező sötétséget fokozzák!

Tehetségeink, szívünk és szellemünk fel-felsugárzó szikráit szintén szerte röpíti az élet rideg szele s azok kialusznak nyomtalanul! Minden pillanatban körülünk halljuk a sírok alázuhanó rögének tompa zaját s minden pillanatban a válás, az elmúlás fájó gondolata gyöttri szegény lelkünket!...

Közeledünk, minden pillanattal közeledünk szomorú utazásunk biztos célja felé, a melytől meg nem óv, meg nem ment senki soha, s a melyhez megérkezésünket egy szomorú harangnak: a halálharangnak, fájdalmas csendülése jelzi! Utazásunk célja: a ravatal, a sír! S ha megérkezünk, vezetünk, a Gondviselés, bár gyöngéden, de kérelhetlenül megállítja az élet vonatát s örök engedelmséget követelő, de egyszersmind örök megnyugvást ígérő komoly szavával szól felénk: **«Megérkezünk! Tessék kiszállani!»**

fiatal magyar herceg, de szerencsére csak a jót hozta magával évek múlva, a mikor testvérbátyja III. István elhalálása után a magyar királyi trónt elfoglalnia kellett. Bizalmatlanul fogadta az ország, de rövid idő alatt becsülni tanulta. Modernbb alapon szervezte a közigazgatást, bíraskodást; az udvari kancelláriával együtt behozta az írásbeliséget; minden irányban fejlesztette a kultúrát; francia származású második neje, a francia király II. Fülöp nővére: Mária tanácsára betelepítette a ciszterciákat, mely kiváló rend maiglan is egyik legelsőrangú tényezője a kultúrának.

E szűk keretben megközelíthetőleg sem vázolhatók III. Béla királyunk érdemei; kétségtelen azonban, hogy legnagyobb uralkodóink közé tartozik s jelleme örök időkre példányképpül szolgálhat. Annál nagyobb lehet minden kegyeletesen dobogó szív öröme, a midőn látjuk, hogy jószágos Királyunk, — mihelyt fenséges figyelmét a kormány elnöke a már évtizedek óta siri nyugalmukból kizavart királyi hamvak méltó eltemetésére hívja fel: nyomban a legnagyobb áldozatkészéssel gondoskodik dicső előde eltemetéséről. Az ő nemes elhatározása tette lehetővé, hogy a székesfehérvári ősi egyház kriptájából több mint hat századon keresztül tartott pihenés után a múzeumban őrizett királyi csontok, elvégre legméltóbb helyükön, a budai Mátyás-templomban helyezték el.

Ez alkalommal már a kora reggeli órákban felvonult Budapest népe a várba s elárasztotta a Mátyás-templom környékét. Kilenc óraker megkezdődött a fogatok hosszú sorának felvonulása, úgy, hogy mire Magyarország biboros főpapa a templomhoz érkezett, annak belsejében már egybegyűlvő volt az egész magyar társadalom, a magyar kormány és országgyűlés, főispánok, törvényhatóságok, bíróságok, közigazgatási hatóságok, főpapok, a ciszterci apátságok, városok, egyesületek képviselői s a fővárosi helyőrség számos tagja.

Díszes ravatalon a királyi ereklyéket tartalmazó sarkofág volt felállítva s a ravatalt, tündöklő alabárdokkal, a koronaörség vette körül.

A zsúfolásig megtelt koronázó-templomban ihletten szólott az orgona s a remek és remekül előadott énekbetétek befejeztével az ékeszólásnak ismét egy igazgyöngyét adta *Vassary Kólos* hercegprímás. Klasszikus volt e beszéd minden részében; fokozatosan növekvő áhitattal hallgattuk minden szavát s bizonyára mindenki szívbe véste az azokban rejő arany igazságokat. A gyönyörű beszéd elhangoztával a hercegprímás újólág beszélt a drága ereklyéket s azokat azután a templom Szentháromság-kápolnájának kriptájában a miniszterek s az országgyűlés két háza elnökségének jelenlétében örök nyugalomra helyezték.

Lélekemelő volt e kegyeletteljes ünnepély. Lélekemelő, meghálálhatatlan s lelejtethetlen a nemes gondolat, az áldozatkész tett, mely ragyogó fényt vet az egész világ előtt koronás királyunkra s mely biztatón int felénk s enyhíti, csökkenti a biboros főpap hozzáknak intézett ama szigorú szavait: «Mi úgy élünk, mintha sohasem kellene meghalunk! Elméink gondolatai, szívünk vágyai majdnem kizárólag a földiekhez vonzódnak, tetteink is többnyire a világhoz irányulnak! Hányan vannak, kiknek lelkiismerete hosszú időn, sokszor egész életen át alszik és csak az utolsó órában ébred föl.»

(—r.)

Vármegyénk és városaink.

III. Béla királynak és nejeének ünnepélyes temetési szertartásánál vármegyénk képviselőiben *Bornemisza Ádám*, *Köszeghy Sándor* és dr. *Schmidt Gyula* országos képviselők vettek részt.

* **Városunk jogi- és pénzügyi szakosztálya** f. hó 25-ikén népes gyűlést tartott, a mely *Mandics Ede* polgármester előadása és *Szinyei Merse István* főispán felszólalása alapján, a m. kir. pénzügyminiszteriumnak e tárgyban kelt leirata értelmében, a városi közgyűlés jóváhagyásának fentartása mellett, elhatározta azt, hogy a fogyasztási adók kibérlését a jövőben is eszközölni fogja s megbízta a városi tanácsot azzal, hogy erre vonatkozólag 29,240 f. 7 krnyi bérösszeg erejéig az államkincstárral a szerződést kösse meg.

* **Bámulatos eredmények.** Mi, kik városunk és vármegyénk ügyeinek szolgálatára dhajtuk szentelni erőink legjavát, csak a legnagyobb örömmel konstatálhatunk minden körülményt, a mely ez erkölcsi személyeink életében haladást és felvirágozást jelent. Így ezzel az érteséssel kell jelentenünk azt is, hogy a f. hó 17-én megtartott árverések alkalmával a városi felső-laktanyában lévő káptalanhelyiségnek, valamint a város tulajdonát képező «Három rózsá» korsmaépületnek a bérbeadása, felette kedvező eredménnyel történt. Eddigi évi bérösszege az előbbinek 327 f. az utóbbinak pedig 570 f. volt. Az árverés eredményeként az előbbiért 850 f. az utóbbiért pedig 1225 f. adatott meg. Mint halljuk, mind a két bértárgyra nézve utóajánlat is érkezett be. Ezek után kiváncsisággal tekintünk a f. hó 27-én tartandó árverés eredménye elé is, a melyen a városi alsó-malom, bérbeadása fog eszközöltetni.

* **A központi választmány** f. évi október 27-én d. e. 10 óraker gyűlést tartott, melynek teendőjét az 1899. évi képviselőválasztói névjegyzék ellen beadott felszólamlásokra hozott határozatok felelőseinek előzetes tárgyalása képezte.

* **Bártfán Tulás Sándor** városi pénztáros nyugdíjaztatása folytán megüresedett pénztárosi állás betöltése céljából tisztújító közgyűlést tartott a város képviselőtölte f. hó 11-én, melyen *Tahy József* vármegyei alispán elnökölt. Az állásra csupán *Zsigmond Károly* pályázott, a ki eddig is tizenegy hónapon át helyettesítette a pénztárost, s a kit a közgyűlés egyhangulag meg is választott.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A kör küldöttsége **Wlassics miniszternél.** Tudvalévő dolog, hogy körünk legutóbbi közgyűlése *Wlassics Gyula* v. b. t. t., vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztert tiszteleti tagjává választotta. A választásról kiállított s díszes kötetben ellátott díszkormányt f. évi október hó 20-án adta át a körnek egy küldöttsége, a mely dr. *Horváth Ödön* jogkari dékánnak, mint a kör titkárának vezetése alatt dr. *Krayzell Aurél* kir. tanácsos, szini szakválasztmányi elnökből és dr. *Meliorisz Béla* jogakadémiai m.-tanár, magyar irod. szakválasztm. jegyzőből állott. A küldöttségben dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. védnöknek és dr. *Mikler Károly* jogakad. tanár, zeneszakválasztmányi elnöknek is részt kellett volna venniük, de előbbt épen a fogadás órájára kitűzött elhalaszthatatlan gyűlése, utóbbt pedig betegsége akadályozta a megjelenésben. A küldöttséget a miniszter nagy szíveséggel és előzékenységgel fogadta. Titkár lelkes beszédben ecsetelte a kör ittműködésének jelentőségét s reámutatott azokra az érdemekre, a melyeknek igénytelen, de annál őszintébb elismerésül a kör a minisztert tiszteleti taggá választotta. A miniszter meghatottan válaszolt. Kiemelte, hogy sokkal jobban ismeri a Széchenyi-kör fontos hivatását és sikeres működését, valamint sokkal jobban ismeri azokat a férfiakat, a kik a kör ügyeinek vezetését eszközlik s a kikhez nagyobb-részt őt bensőbb barátság fűzi, semhogy a választást ne tekintené igazi megiszteltetésnek, a melyt csak köszönettel fogad. Kiemelte, hogy a hazai közművelődés előmozdítására irányuló törekvésében legedesebb jutalma és legjelentékenyebb ösztönző rugója mindig a polgártársaknak, a társadalomnak és a közművelődés tényezőinek méltányol elismerése és biztosította a küldöttséget arról, hogy senki se fog igazabb örömet érezni akkor, ha a Széchenyi-kör életében folyton a jelenlegihez hasonló emelkedést és virágzást fog tapasztalni, mint ő. Azután hosszasan értekezett a küldöttség tagjával s behatóan tudakozódott a kör viszonyai felől.

* **Az első felolvasó.** Nagy örömmel közöljük lapunk olvasóközönségével és a Széchenyi-kör tagjaival azt, hogy a kör vezetősége ígéretet nyert dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. védnöktől arra nézve, hogy a körnek ezt az évadját megnyitó első felolvasó-estét ő fogja megtartani. Mint értesülünk, a védnök ez alkalommal annyi gazdag tudással és szakismerettel megirt olaszországi úti-rajzaiból fog közönségünk előtt felolvasni, a melyeknek eddig nyilvánosságra hozott részletei oly méltó feltűnést keltettek általában s a melyek oly fényesen igazolják azt, hogy frójuk a mint egyfelől valódi költői lélek, a kit a természetnek és az embernek műveiben a fenséges mindenkor valóban gyönyörű gondolatokra és a szív mélyéig ható érzelmekre képes hangolni, úgy másfelől legalaposabb ismerője a művelődés- és főképen a művészet történetének. Valóban csak a legnagyobb örömmünknek sietünk kifejezést adni a felett a nagy megiszteltetés felett, a melyben a kör már magának ennek az ígéretnek a megnyerésével részesült s előre felhívjuk közönségünk figyelmét a ritka szellemi élvezetre, a melynek ennek a felolvasásnak az alkalmából részese fog lehetni.

H I R E K.

* **«GYÁSZ A KIRÁLYNEÉRT Sárosvármegyében».** Ezen a címen szerkesztőségünk kiadásában egy díszes kötet jelent meg, a mely gondos összeállításban egyesíti mindazokat a lépéseket, a melyek vármegyénknek a nagy nemzeti gyászban őszinte szívvel való részvételét az ősi törvényhatóság közönségéhez, hatóságaihoz, intézeteihez és egyesületeihez oly annyira méltóan juttatták kifejezésre. Egy koszorúba kívántuk összegyűjteni azokat a hervadhatatlan leveleket, a melyeket vármegyénk a haza nagy halottjának koporsójára helyezett és pedig azoknak az ünnepélyeknek, gyászgyűléseknek és intézkedéseknek az alakjában, a melyek az ő emlékének voltak szentelve, a kit megsiradni igazán nincsen elég könnyünk soha!...

A könyv, melynek díszes kiállításáról gondoskodtunk, s mely Királyasszonyunknak egy sikerült új képét is tartalmazza, különösen idővel érdekes adata lesz vármegyénk történetének s kétségtelenül érdemes arra, hogy azt mindenki megszerezze.

A könyv kapható a «Felvidéki Szemle» kiadóhivatalában, Eperjesen. Előfizetési ára 2 korona. Lapunk előfizetői és a népeveléssel, valamint tanítással foglalkozók számára: 1 korona. Vidéki megrendelők lehelyesebben teszik, ha 30 fill. postaköltséget mellékelnek, mely esetben a mű ajánlva küldetik meg.

Tisztelettel kérjük e vállalatunk szives pártolását! A «Felvidéki Szemle» szerkesztősége.

* **Könyv a Corpus Juris Hungarici lapjain.** A szépen szövegezett törvényzikket, a melyben a nemzet igazi fájó könnyűjét sirta el megdicsőült királyunk felett, az országgyűlés két házának alkotmányos tárgyalása után, ő felségének a királynak szentesítése alá terjesztették. A szentesített törvény, mint az 1898. évi XXX-ik törvényzikk, immáron ezredéves törvénytarunk lapjaira került, hogy egy hűségnek nemzet legőszintébb, legtisztább könnycseppjeit ragyogjon azokon az idők végtelenéig.

* **Személyi hírek.** *Kovalicsky Kornél* kanonok a fővárosban időzött és résztvett III. Béla király temetési ünnepélyén — dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. és *Szinyei Merse Pál* orsz. képviselőket a képviselőház szabad-elvű pártja a királyné szobrának ügyében kiküldendő országos bizottság tagjail jelölte. — dr. *Krayzell Aurél* kir. tanácsos pár napot a fővárosban töltött s résztvett a Széchenyi-körnek a kultuszminiszter előtt való tisztelgésében. — *Ludmann Ottó* koll. főgimnáz-

ziumi igazgató és pesten voltak, hogy bizottságainak tárgy

* **A bíróság** kiter az eperjesi kir. *Kadas Miklós* kir. sél *Uhlarik Matya*

* **Kinevezés.** herceg elrendelte, h *Knaur Albert*, saját son. Együttal a leh hó 10-én damarkov «hertnik uradalon

* **Kinevezés.** számgyakornokot ki az eperjesi kir. számvevőséghez.

* **Október 31** protestáns vallású szivköben a reform

E napon egy könn nek kristály harm a régen porladókn nek zenéje fülünk napon a dalra, me Erős várunk az Út S a hulló falevel az ember életének porai föl, a kiknek kegyelele emelt po reformáció emléke ev. I. egyház f. hó keretében deléltő p, a mikor alkalk

* **A «Sárosva egyesülete»** e hó rendes évi közgyűlé plébános elnöktele mében Azt megel ünnepi istentisztele

társadalmi viszony üdvözölte a jelenl vallásos hitre és t nek gondosan ké hogy 22 alapító-e *Vilmos* egyesületi felolvasásban mell húnnyát és hazá

A felolvasónak je gyűlés. *Kandrich* az egyesület vagy bevétele 144 f. A központi bíráló zett pályamunkák tanító «Jézus Kr méltó utódja» cz gyűlés. Az 1898- jutalomra két pá módon lehet a ta kötelességterzet» által lehetne a

kedveltetni, hogy saját, valamint az Elnök indítványá egyenkint 15 f. meleg zárószava

Továbbra is mell hatásos munkáss * **Emléktábl** ünnepélyes lelep Ferenc és Bacs táblának. Az em lyezve, a hol em zett frók, illetve r

* **Fényes es** a helybeli ev. te *István*, a részve zette oltárhoz Gyula takarékp ritka izléssel fele ség jelenlétében szédet intézett

* **Esküvők.** hoz *Salamon B özv. Sutha Antó — Arky Akos* nél, október 15- főtemplomban *Negroni Károly* nak. — Októb *váth Lajos* vivó *Girálton*. — *Ok* kedő f. hó 29- és művelt leán

* **Adomány** *thal N.* úr 2 f *Nögylet* pénzi nyugtáz *Kösch*

* **Fogadtat** és dr. *Melioris* a Széchenyi-kő a czéltől is t közoktatásügyi mondjanak az miniszter az e sítette, hogy r utazási ösztönn kegyességével déssel és örön akadémia örve

* **Nyilván** tatás. Az eperj «Erzsébet kir ványra adakoz

ziumi igazgató és Mayer Endre theol. tanár Budapestben voltak, hogy résztvegyenek az egyházegyetem bizottságainak tárgyalásaiban.

* **A bíróság köréből.** A m. kir. igazságügyminiszter az eperjesi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul Kadas Miklós kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesül Uhlarik Matyas kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

* **Kinevezés.** Ö fensége Frigyes anhalti uralkodó herceg elrendelte, hogy a hertneki uradalom igazgatója: Knauer Albert, saját kérelmére, nyugalomba vonulhasson. Együttal a lelépő igazgató helyére f. é. október hó 10-én damarkowi báró Grote Alfrédot nevezte ki a hertneki uradalom igazgatója címmel és jelleggel.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Boross Lajos számvakornokot végleges minőségű számtisztte nevezte ki az eperjesi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

* **Október 31-ike** kegyeletes szép ünnepnapja protestáns vallású polgártársainknak. E napon ujul szívökben a reformáció megindításának emlékezete. E napon egy könnyeseppet ejtenek: az igaz kegyeletnek kristály harmatsóppját hullatják szemfedőjükre a régen porladóknak... Az elnémult madárdal, melynek zenéje fülünkbe visszacseng, emlékezni tanít e napon a dalra, melynek harmóniája az ég felé emel: Erős várunk az Úr Isten, Jó paizsunk és fegyverünk!... S a hulló falevelek, hervadó virágok hű képmásai az ember életének, új lepelt hintenek az elhullottak porai fölé, a kiknek jeltelen sírjain a halás utókornak kegyelete emelt porrá nem örölhető szellemozlopot a reformáció emlékünnepeiben. — A helybeli ág. hitv. ev. I. egyház f. hó 30 án tartja a rendes istentisztelet keretében délelőtt 10 órakor a reformáció emlékünnepe, a mikor alkalmi beszédet az egyház lelkesze tart.

* **A «Sárosvármegyei róm. kath. népnevelők egyesülete»** e hó 24-én tartotta meg igen látogatott rendes évi közgyűlését Hartsár Péter kis-szebeni esperes-plebános elnökle alatt Eperjesen a város háza nagytermében. Azt megelőzőleg a r. kath. városi főtemplomban ünnepi istentisztelet tartott. Az elnöki megnyitó a mai társadalmi viszonyok lazulására való utalással melegen üdvözölte a jelenlévő népnevelőket s buzdította őket vallásos hitre és fokozott tevékenységre. Az egyesületnek gondosan készült múlt évi jelentéséből megtudjuk, hogy 22 alapító- és 148 rendes-tagja van. Majd Veszely Vilmos egyesületi főjegyző egy tanulságokban gazdag felolvasásban méltatta Erzsébet királynéknak gyászos elhunytát és hazánk körül szerzett kiváló érdemeit. A felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a gyűlés. Kumdrieh Evariszt pénztáros jelentése szerint az egyesület vagyona tőkében 684 frt 48 kr. Múlt évi bevétel 144 frt 73 kr., kiadása 66 frt 85 kr. tesz. A központi bíráló-bizottság jelentése szerint a beérkezett pályamunkák közül Szabó Antal nagy-sárosi kántortanító «Jézus Krisztusnak, mint tanítómesternek légy méltó utódja» cz művét fogadta el és jutalmazta a gyűlés. Az 1898—99. tanévre egyenkint 15 forintnyi jutalomra két pályakérdés tüzetett ki, és pedig: «Mily módon lehet a tanítónak növendékeiben fejleszteni a kötelességérzetet», és «Mily módon és mily eszközök által lehetne az okszerű méhészetet a néppel megkedveltetni, hogy a nép azt kedvelve művelje, úgy a saját, valamint az ország vagyonsodását előmozdítsa?» Elnök indítványára a tüzkarosult nagysárosi tanítók egyenkint 15 frtnyi segélyben részesültek. Az elnök meleg zárszava után a tanulságos gyűlés véget ért. Továbbra is méltó érdeklődéssel kísérjük népnevelőink határos munkásságát.

* **Emléktábla-leleplezés.** A múlt héten volt Kassán ünnepélyes leleplezése a Baróti-Szabó Dávid, Kazinczy Ferencz és Bacsnányi János emléket megörökítő emléktáblának. Az emléktábla azon az épületen van elhelyezve, a hol irodalmunk ujáteremtésén fáradozó nevezett írók, illetve nyelvészek tartózkodtak 1777—1797-ig.

* **Fényes esküvő** volt f. hó 22-én délután 4 órakor a helybeli ev. templomban, mely alkalommal Dokupil István, a resiczai vasmű-részvénytársaság tisztviselője, vezette oltárhoz Dahlström Elza kisasszonyt, Dahlström Gyula takarékpénztári pénztáros kedves leányát. A ritka izléssel feldíszített templomban nagyszámú közönség jelenlétében ifj. Draskóczy Lajos lelkész szép beszédet intézett a fiatal párhoz.

* **Esküvők.** Október 12-ikén, szerdán, vezette oltárhoz Salamon Béla, pénzügyigazgatósági kataszteri tiszt, özv. Sutha Antalné szül. Fenny Maria úrnót Eperjesen. — Arky Akos cs. és kir. százados a 34-ik gyalogezrednél, október 15-ikén esküdött örök hűséget a plébániai főtemplomban nemes Negróni Ida úrhölgynek, néhai Negróni Károly volt troppai cs. kir. ker. főnök leányának. — Október 18-ikán esküdött örök hűséget Horváth Lajos vivómester Berzeviczy Emmike úrhölgynek, Girálton. — Kovács Béla üveg- és porcellánkereskedő f. hó 29-én vezeti oltárhoz Bodnár Győző kedves és mévelt leányát: Mariskát.

* **Adomány.** Dr. Propper Adolf úr útján Rosenthal N. úr 2 frtot adott a Sárosvármegyei Főteköny Növegylet pénztára javára, melyet halás köszönettel nyugtáz Kösch Árpád, egyleti pénztáros.

* **Fogadtatás.** Dr. Horváth Ödön jogkari dékán és dr. Meliorisz Béla jogakad. m. tanár f. hó 20-án, a Széchenyi-kör küldöttségének fogadtatása után, abból a czélből is tisztelegtek Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternél, hogy köszönetet mondjanak azért a megtiszteltetésért a melyben a miniszter az eperjesi ősi jogakadémiát az által részesítette, hogy nevezett m.-tanárnak 1000 frtnyi külföldi utazási ösztöndíjat engedélyezett. A miniszter szokott kegyességével fogadta a tisztelgőket s élénk érdeklődéssel és örömmel vett tudomást tőlük az itteni jogakadémia örvendetes fejlődő viszonyai felől.

* **Nyilvános köszönet és számadás.** IV-ik kimutatás. Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban létesítendő «Erzsébet királyné» tanuló-ifjúsági ösztöndíj-alapítványra adakoztak: Balpataky Zsigmond 2 frt, Grieger

Tivadar 1 frt, dr. Balpataky Imre 2 frt, Krajcsovich Rezső 5 frt. Összesen 10 frt. Ehhez hozzáadva a III-ik kimutatásban foglaltakat: 308 frt 6 krt, az eddigi adományok összege: 318 frt 6 krt. Fogadják a nemeslelkű pártfogók áldozatkészségükért tanintézetünknek hálás köszönetét. Az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanári testülete.

* **Jogtanárok sírjainak megkoszorúzása.** Jogakadémiánk derék polgárai elhatározták azt, hogy az itteni temetőben nyugvó egykori jogtanárok sírjait az ifjúság nevében halottak napján meg fogják koszorúzni. Így fel fogják keresni Csopka Andrásnak, dr. Vandrak Andrásnak és Herfurth Józsefnek, az ősi jogakadémia itt porladó egykori kitűnő tanárainak kegyelettel őrizett sírjait s beszédek kíséretében fogják azokra elhelyezni az ifjúság hálás visszaemlékezésének örökzöld koszorúját. A beszédeket Osztermann Ernő testületi elnök, Gasperik János testületi alelnök és Libertiny Jeno fogják tartani. Elismeréssel közöljük derék ifjúságunknak ezt a határozatot s kívánjuk, hogy az által meghonosított szép szokás immáron állandó legyen évről-évre, valamint kívánjuk, hogy a kegyelettel megőrzött emlékeken az ifjúság csak a szépre, a jóra, nemesre és a haza üdvéért való áldozatkészségre buzduljon szüntelen! E lépése által az ifjúság csak önmagát tiszteli meg.

* **Adomány.** A Magyar Országos Központi Takarékpénztár Nagy-Vitéz község tüzkarosultjai közt való szétosztás végett 50 frtot küldött a Sárosvármegyei Közlöny szerkesztőjéhez E nagylelkű adomány folyósítását Hodossy Imre orsz. képviselő közvetítette.

* **A pestis réme** ütötte fel rettenetes fejét Bécsben s eddig két áldozatot követelt. Ijedten veszi az iszonyú hírt az egész kontinens, a melynek államai sietve s nagy gonddal tesznek meg minden szükséges óvó-intézkedést a ragály terjedésének megállítására.

* **Glück Frigyes „Pannonia“-szállodája** Budapestén kétségkívül a legelőkelőbb családi ház és kizárólag az intelligens közönség látgatja. Előnyös fekvése a város központján a főközlekedési vonalakon és fényes berendezése folytán mindenkinek legjobban ajánlhatjuk.

* **Hirtelen halál.** A múlt pénteken az abosi állomáson kiszállt egy úri ember és várta az Eperjes felé közlekedő vonatot; mikor enni valót adatott magának, hirtelen rosszul lett és meghalt. A halottnál egy Lieb eperjesi szappangyáros nevére szóló czimkártyát, valamint 36 frt készpénzt találtak. Mint értesülünk, az illető Meister Rudolf, nős és Poprádról való iparos volt.

* **Soóváron** egy Kassáról szüleihez látogatóba jött tüzér-katona, miután búcsúlevelet írt szüleinek, mérget vevén be, felakasztotta magát.

* **Kelletlen élcz.** Az Országos Hirlap f. hó 19-én megjelent számában, a «Mausz a bandériumban» című tárczaccikkben, egy valóban kelletlen és jobb érzést bántó üres élczet olvashatunk, a melyet vármegyénknek a milleniumi bandériumban való részvétele felett enged meg magának a ciklikiró. Az egészre csupán annyi a megjegyzésünk, hogy az a tapintatlanság, a melylyel ezt a cikket megírták, igazán bántó.

* **Az iglói polgármesteri allásra** eddig Fest Ottó kir. járásbíró és Folgens Ede szolgabíró emlegetik jelöltékül.

* **Harmadik m. kir. osztályorszájáték.** Az előtűnk fekvő sorsolási tervezet szerint a harmadik osztályorszájáték első osztályának húzása november hó 17-én és 18-án lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigorúan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Úgy látszik, hogy Fortuna istenasszony különös kegyével árasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint az első és második sorsjáték alkalmával körülbelül egy millió ötszáz ezer korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeresémek száma, valamint a sorsjegyek árai az I osztályhoz — és pedig egy egész: 6 frt, egy fél: 3 frt, egy negyed: 1 frt 50 kr., egy nyolczad: 75 kr. — ugyanazok maradtak a harmadik sorsjátéknál is. A ki tehát a szerencsének kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal Török A. és Tsa főelárúsitókhöz Budapestben.

* **Fontos az Osztályorszájáték minden résztvevőjére,** hogy a húzási listának, valamint az újítási sorsjegyeknek idejekorán birtokában legyen. Az osztályorszájáték létesítése óta a jóhírnévként örvendő főgyűjtőde: Lukács Vilmos, Budapest (Sas-utca 1.), ezen tekintetben a játékosok kívánalmainak legpontosabban megfelel, úgy, hogy ennél fogva ezen céget a nyeresé esetén mindenkori tanúsított legszigorúbb diskreczió folytán és a bármely összegű nyeresémeknek gyors és kulans kifizetése következtében osztályorszájáték beszerzésére legmelegebben ajánlhatjuk.

* **Fontos közlemény.** Nehezen emészthető ételek csak mértékletes élvezete is gyakran különféle gyomor-bajokot von maga után, melyek — ha figyelembe nem vétetnek — könnyen nehéz betegségekkel fajulnak el. Ily bajok elhárítására a dr. Rosa gyomor-balsamának kitűnő hatása bebizonyult; tanácsos, hogy ezen készítmény egy háztartásban se hiányozzék. Valódi kapható az itteni gyógyszerárakban és Fragner B. főraktárában, Prága, 203—III. — Lásd a hirdetményt.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig metronként a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, mintákat pedig postafordulttával küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai cs. kir. udvari szállító Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A szerkesztőség üzenetei. Tudakosódnak. Természetesen találjuk, hogy lapunk múlt számának Egy elli nap Bártfa-fürdő című szép tárczaccikke annyira kiérdemelte tetszését. Kíváncsiságot a cikk szerzőjének kivoltára vonatkozólag készséggel kielégíthetjük és pedig annyival inkább, mert a szerző neve a cikk alól csak tévedésből maradt el. A cikk szerzője: lapunk érdemes munkatársa, dr. Mariássy Béla. — H—k 7—f, Pozsony. A tiszteletpéldányt megindítottuk s köszönettel vettük a szíves ígéretet, melynek mielőbb és minél gyakrabban való beváltását kérjük. — K. Gy., Álmosd (Biharvm.) Szép költeményeit köszönnjük, úgyszintén a további támogatásra vonatkozólag tett szíves ígéretét. A tiszteletpéldányt megindítottuk.

CSARNOK.

Egy sárosvármegyei honvéd naplója.

Saját elbeszélése után írta Villecz János.

III.

(Folytatás.)

Szervezkedések.

«Mély fájdalomunk és megindulásunkra a képviselőház Kossuth Lajos és követői által nagy törvénytelenségekre vezettette magát...»

Így jellemezte e napokban a kamarilla a Récsey Ádám által ellenjegyzett királyi leiratban a magyar alkotmány jogos védelmét.

Pedig a magyar nemzet becsületes lojalitását semmi sem tanúsította jobban, mint az, hogy a ki a magyar testőrség hazajövetelét leginkább helytelenítette: Kossuth volt.

Pestre érkezésünk után küldöttséget menesztettünk Kossuthhoz, hogy szolgálatainkat a hazának felajánljuk.

Kossuth már nem volt miniszter. Elhatározta, hogy Batthyány grófnak helyetét az udvarral szemben könnyítendő, az új kabinetbe nem lép be. Tulajdonképen tehát vagy a miniszterelnökhöz, vagy a hadügyminiszterhez kellett volna fordulnunk. De bécsi elszigeteltségünkben meglehetősen tájékozatlanok voltunk s csak egy név jutott el mihozzánk — a Kossuth neve!

Kossuth pedig jól lefordott bennünket.

— Nem tudom helyeselni az urak eljárását — mondá. Kötelességük mellett, hogy a magyar király személyét védjék, mindvégig ki kellett volna tartaniok, bármilyen történet is Pesten. Most már belátom, hogy a történeteken változtatni nem lehet, s beszélni fogok a hadügyminiszter úrral.

Csakhamar be is osztották a szélrózsa minden irányában. Én Doszler nevű társammal Batthyány miniszterelnök katonai irodájába kerültem. Szabó János őrnagy s egykori gárdatiszt lett a főnököm.

Még másnap Bécsbe menesztettek egy sürgős üzenettel. Küldetésem fontos volt, mert meg volt hagyva, hogy az előfogatoknak mindenütt öt forintos borralát adjak. Azonkívül pedig intézkedés történt, hogy Bécsben azonnal gőzhajót fűtsenek, a melylyel visszajöhessenek.

A békülékeny, szelidlelkű Batthyány ekkor még reménykedett, hogy megalakíthatja a miniszteriumot. Az én tarsolyomban volt az utolsó útkártya. Siettem hát, a hogy tudtam. Folytonosan váltott lovakon vágattam az országúton, útközben a menekülő István nádor kocsját is elhagytam. Az utazás már meglehetősen bizonytalan volt. Kóbor csapatok bukkantak fel itt is, ott is. Egy ízben valaki éjnek idején megragadta a lovak kantarát; a kocsis kiáltására felemelkedtem fekvő helyzetemből, de már nem láttam senkit. Úgy látszik, a tettes a kardcsörrenésre jónak látta eltűnni a vak éjszakában.

Bécsben Pulszky Ferencznél jelentkeztem. Öreg este volt, reggel kellett volna hazamennem a hajóval. Reggelig azonban minden megváltozott. A szép tervek dugába dőltek, a gőzhajót visszarendelték s én közönséges szekeren mentem vissza.

A király a Batthyány által felterjesztett miniszteriumot meg nem erősítette s az új kormány alakításával Vay Miklós bárót bízta meg. Ugyanezkor jelent meg a királyi kézirat, hogy gróf Lamberg az ország összes haderejének főparancsnokává nevezetett ki.

Pest zúgott, forrongott, mint egy viharzó tenger. Kossuth szeptember 24-én elindult, hogy fegyverbe szólítsa a népet Jellachich ellen.

— Megyek vasúton — szól a képviselőházban — s megkezdem Czeglédnél felhívni a népet, hogy tömegestül fegyverbe szálljon; és így megyek tovább faluról-falura és vagy nem látnak önök többé, vagy látnak mint utócsapatát oly seregnek, mely maga is képes lesz semmivé tenni azon gyalogatos rablóhordát.

Még aznap engem is utána küldtek üzenettel. Este Czeglédre érkeztem. Az egész város apraja-nagyja a vásártéren rajzott lámpák világa, csillagok fénye mellett. Fanatikus lelkesedés mindenfelé. Ha tudni akartam, merre járt Kossuth útjában, csak azt kellett nézmem, hol a legnagyobb a lelkesedés.

Beszédbbe ereszkedtem egy jómódú gazdával. Elmondta, hogy egy szegény özvegy asszonynak katona fia szolgált a bánati csapatoknál s a szegény anyóka járt fűhöz, fához, bocsássák haza a család fenntartóját. De a mikor Kossuthot beszélni hallotta, haza ment, sirva ölelte meg a kisebbik fiát s azt mondá neki: — Menj el fiam te is!

Ily benyomások alatt érkeztem éjjel után Nagy-Kőrösre. Egyenesen a nagyvendéglőbe mentem, hol Kossuth tartózkodott. Még virrasztott s rögtön elfogadott. Kíváncsian mentem be hozzá, mert életemben először érintkeztem vele. Viselete egyszerű volt, mint mindig; sőtétké, testhez álló atillát viselt sötét színű pantallon-nadrággal. Atvévő tőlem a levelet s nyájás, beszédes szeméit rám függesztve, kérdé, mi

ujság? Elbeszéltem neki a czeplédi öreg asszony esetét, a mi látható derűt csalt borús homlokára. — Pihenje ki magát főhadnagy úr, — úgymond — majd reggel visszaindul Pestre.

Halálra írádrt voltam. Kéjjel nyújtózkodtam a zizegő szalmán. Körülöttem egy pajtában tíz-húsz alvó ember ütemes lélegzete hallatszott. Aludni akartam, de nem tudtam. Az átélt benyomások ébren tartottak. Atlépésem óta most először gondoltam át új helyzetemet. Körülöttem minden arra emlékeztet, hogy a koczka el van vetve s benne vagyok a forradalomban. És mindez mintegy természetes kényszerűséggel ment végbe, mintha másképp nem is történhetett volna. Hová lettek hát a császári hadseregnél az udvar katonái körében eltöltött éveim? Hová a hagyományos katonai szellem, melyet zsenge ifjúságom óta belém oltottak? Eltűnt, szétfoszlott, mint egy lenge ködkép!

(Folyt. köv.)

Piaczi árak Eperjesen

1898. október 24-én:		I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	8 50	8 —
Rozs		8 —	7 50
Árpa		8 —	7 —
Zab		6 50	6 —
Repce		11 —	10 —
Kukoricza		6 50	5 50
Bab		8 —	7 50
Borsó		10 —	9 50
Lencse		11 —	10 —
Árpáda		15 —	14 50
Burgonya		1 40	1 20
Káposzta	100 fej	2 —	1 80
Széna	100 kgr.	2 20	1 80
Alomszalma		1 —	— 80
Marhahús	1 kgr.	— 50	— 48
Sertéshús		— 60	— 56
Juhhús		— 32	— 24
Borjúhús		— 60	— 58
Halak		1 20	1 —
Tyúkok	1 pár	1 20	1 10

		I. oszt.	II. oszt.
Csirkék	1 pár	— 80	— 50
Libák	2 50	2 40	
Kacsák		1 40	1 30
Szalonna, légen szárított	100 kgr.	80	75 —
Szalonna, fehér tábla		82	80 —
Szalonna, füstölt		82	80 —
Disznózsír	1 kgr.	— 85	— 80
Vaj		— 80	— 70
Méz		1 20	1 10
Viasz		1 40	1 30
Tojás	1 pár	— 05	—
Faggyú, olvasztott	100 kgr.	48	46 —
Faggyú, nyers		28	24 —
Bükkfa	4 köbm.	11	10 —
Tölgyfa		9	8 —
Faszén	100 kgr.	1 50	1 40
Porosz-kőszén		1 50	1 30

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
 Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz **Húgyhajtó hatású!**
 Kellemes ízű! Könnyen emészthető
 A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület, a tejtermelők egy jelentékeny csoportja nevében, megkötötte a tejértékesítésre vonatkozó szerződést **Molnár Sándor** monori intézővel. A szerződésnek szövegerinti szövegét a „Gazdasági Értesítő”-nek augusztus hó 15-iki számában közöltük.

Felhívjuk azon néhány tejtermelő gazdákat, a kik még mind ez ideig be nem léptek, hogy saját érdekükre való tekintettel is minél előbb lépjenek be a szerződés kötelékébe.

Eddig 23 tejtermelő 650 drb tehénnel lépett be. A szerződést a Gazdasági Egyesület titkári irodájában lehet aláírni.

A szerződés értelmében a

Tejcsarnok

1899. jan. 1-től kezdi üzemét, mely naptól kezdve hamisítatlan nyers tej ízléses s ólomzárólt edényekben fog az előfizető tejfogyasztóknak házhoz kívánt időben kihordatni. Ezenkívül mindennemű tejtermék a legjobb minőségben s legjutányosabb áron kapható lesz.

A tejcsarnok üzemére a Gazdasági Egyesület felügyeletet gyakorol.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület.

Van szerencsém a t. fogyasztó közönséget figyelmeztetni, hogy a **tejcsarnok** 1899. január 1-től, eddig a majorosok által beszállított tejet veszi kezelése alá; **majorosok útján tej többé kapható nem lesz!**

Nehogy a t. közönség a rendszerváltozás következtében tejszükségetét illetőleg zavarba jöjjön, felkérem ezúttal a fogyasztó közönséget, hogy az **előfizetéseket** kellő időben sziveskedjék előjegyezni.

Előfizetésekre aláírási íveket máris kibocsátottam.

A tejtermékek árjegyzéke e lap más helyén van közölve.

Tejjes tisztelettel: **Molnár Sándor,**
 a tejcsarnok vállalkozója.

Leonhardi tintái.

Különlegesség: Egyedül valódi **Anthracentinta.**

A legjobb könyvek, akták, okmányok és mindenemű iratok részére

Továbbá minden fajú író-és másolóinták. Színes tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomófestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon. —

Eau de Labarraque tintamaró viz.

Pecsétviasz és ostya.

Leonhardi Ágost
 Bodenbach az Elbe mellett.

A bel- és külföld legtöbb írószerekeskedésében kapható

Egy mérőasztal és más mérnöki eszközök jutányos áron **eladóok.**

Bővebb felvilágosítással szolgál **Semseyné, Soóvárt.**

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré teszem, hogy **néhai Goldberger Mór hagyatéka** és özv. Goldberger Mórné szül. Rosenberg Száli csödtömögéhez tartozott — többek által megvett — **szalma-, széna- és lóheremennyiségek** **1898. november 9. napján d. u. 2 óra-kor Fricskén,** magánárverésen el fognak adatni.

Bártfán, 1898. október havában.

Dr. Weisz Bernát
 kir. közjegyző,
 mint az érdekeltek megbízottja.

Alólirt főelárusító által több nagy nyeresemény között **f. év márczius hó 22-én**

60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzás 1898. november 17. és 18.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	75 kr.

A sorsjegyeket utánvétell küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezet minden megrendeléshez ingyen melléklém. A húzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a húzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjék b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede **BUDAPEST,**
 Granátos-utcza 14.

44. szám

SHANNON

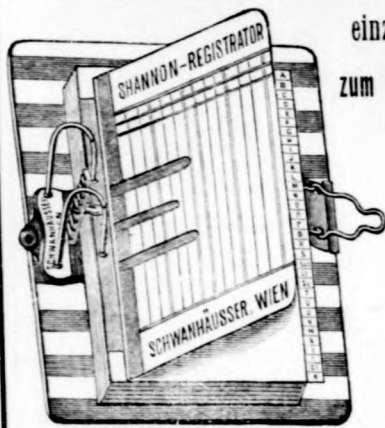
Preis einer Shannon-Ein-
 1-5 Schrifftücken 1
 5-8 „ 2
 10-15 „ 4
 15-24 „ 6
 24-30 „ 8
 30-40 „ 10
 40-45 „ 12
 45-55 „ 14
 55-60 „ 16
 60-70 „ 18

Ausführlicher Kata-
 System
 Zu beziehen
Schw
 WIEN, I. Bez.
 Fabrik und Lag
 K

RIGLE
 PAPIRNE
BUD
 papirpar kör
 Leg
 „A
 Ajándék
díszes
 melyek úgy ü
 z
 Fanemü-gyár
 rajzablak
 háromszö
 Kaphatók m
 sekben; eset

Keil-lakk (Glasur)

SHANNON-REGISTRATOR

einzig praktischer Apparat
zum ORDEN u. AUFBEWAHREN
von BRIEFEN, FAKTUREN,
sowie Schriftstücken
jeder Art.

Preis des Apparates
in Quartformat:
fl. 3.50 ohne Locher,
fl. 4.50 mit Locher,
Aufbewahrungsmappe fl. 1.—

Preis einer Shannon-Einrichtung bei einem täglichen Eingang von:

1-5 Schriftstücken	1 Apparat	fl. 4.50
5-10	2 Apparate	fl. 8.50
10-15	3	fl. 15.50
15-24	4	fl. 24.—
24-30	5	fl. 31.—
30-40	6	fl. 38.—
40-45	7	fl. 45.—
45-55	8	fl. 52.—
55-60	9	fl. 59.—
60-70	10	fl. 66.—

Ausführlicher Katalog und Beschreibung des Shannon-Systems gratis und franco.

Zu beziehen durch jede bessere Papierhandlung. 2-10

Schwanhäusser,

WIEN, I. Bez., Johannesgasse Nr. 2., I. Stock.
Fabrik und Lager praktischer Artikel für den Komptoirgebrauch.

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN

ajánlja a papiripar körébe vágó mindennemű cikkeit

Legjobb levélpapír az

„ADRIA“

Ajándéku kiválóan alkalmasak:

diszes fadobozok,
melyek úgy üresen, mint papírral töltve hozatnak forgalomba. 2-10

Fanemű-gyártelepén (Buzsátelepen, Visegrad mellett) készülnek

rajztáblák, rajzsínek, vonalzó, háromszögek, tolltokok stb. stb.

Kaphatók mindenütt a jobb papirkereskedésekben; esetleg közvetlenül beszerezhetők.

Keil-lakk

(Glasur)
legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára. — 1 nagy palack ára 1 firt 35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz

legjobb és leggyorsabb becsiszoló-szer kemény padló számára. 1 kosog ára 60 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosó-asztalok, ajtók, ablakok stb. tisztítására. — 1 nagy doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 35 kr. Mindenkor kapható!

Gallotsik J. V-nak, Eperjesen.

— Alapítási év: 1843. —
KUHN KÁROLY ÉS TSA
BÉCS, 2-10
tisztellel ajánlja kiváló minőségű
N° 530 FA
CARL KUHN & Co
WIEN
530. sz.
EF, F, M és
B-heggyel.
ügyn. aluminium-tollat
Legelterjedtebb toll bel- és külföldön!

A holland-amerikai útirány.

Hetenként egy- vagy kétszeri
gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: Bécs, I., Kolowratring 9.
Fedélzetiroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte:
Április 1-től Okt. 31-ig
290—400 Mk.*

II. Cajüte:
Aug. 1-től Okt. 15-ig
200 Mk.
Okt. 16-tól Julius 31-ig
180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elegáncsiája szerint.

Tej és tejtermékek árjegyzéke.

1. Hamisítatlan teljes tej, 1 ltr à —.08 kr.
2. Zsírosított kövér tej, 1 ltr à —.12 „
3. Zsírtalanított sovány tej, 1 ltr à —.05 „
4. Habtejszín, I. rendű, 1 ltr à —.80 „
„ II. „ 1 „ à —.60 „
5. Kávéejszín, I. rendű, 1 ltr à —.40 „
„ II. „ 1 „ à —.30 „
6. Tejfel (savanyú), I. rendű, 1 ltr à —.40 „
„ II. „ 1 „ à —.30 „
7. Vaj (tea), I. rendű, 1 kgr. à 1.20 „
„ (tészta), II. „ 1 „ à 1.— „
8. Túró (tejfeles kövér), I. rendű, 1 kgr. à —.30 „
„ (sovány), II. „ 1 „ à —.20 „

Teljes tej 2 literig menő mennyiségben Dahlström Károlynak a fő-utcán, Lefkovits Emilnek fő-utcán (felső rész), Wenzel Istvannak fő-utcán és Sváby Ferencznek fő-utcán (alsó rész), továbbá Singer S. Fiainak Lócsei-út sarkán levő fűszerüzleteiben kapható.

Tejtermékek a 2 literen felüli tejfogyasztóknak hához vitetik. — Egyébként pedig a viszontelárusítóknál bármikor kapható.

Molnár Sándor,
a tejszarnok vállalkozója.

A legjobbnak bizonyult **húzszer**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott s hibás véralakotást eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pedig érvényteleníti a savanyú felbűfögést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgöröcsét, a gyomor túlterhelést étellel, nyálkasodást, vertolulást, hamorholdakat, női bántalmakat, belhajokat. a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

Fragner B. gyógyszerésztől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges s tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált **húzszer**.
Egy üveg 50 kr., kettős üveg 1 firt. — Postán 20 krajczárral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélküli halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban 25 és 30 krajczárjával. — Postán 6 krajczárral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje a prágai **Fragner B.** gyógyszerésztől és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa-balzsam** csomagolásán minden részén az itt látható kezek védjegy legyen; a **Prágai házikenőcs** csomagolásán pedig a jobb oldali látható háromszögletű védjegy.

— A ki egy utándaft talál és nekem bejelenti, díjat kap! —

Elismerő-levelek rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapest: Török József gyógyszerésztárában, Egger A. gyógyszerésztárában, Thalmyer és Seitz, Kochmeister utódai.

Főraktár a készítőnél: **B FRAGNER.** Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203

Postaküldés azonnal.

